

Навчальна дисципліна
«Правовий захист у міжнародному публічному праві»
Спеціальність 293 «Міжнародне право»
4 семестр 2020-2021 навчального року
Іспит для здобувачів наукового ступеня
«доктор філософії» (аспірантів)

Питання

1. Історія міжнародного правосуддя та її розвиток на сучасному етапі. Проліферація міжнародних судових установ наприкінці ХХ – початку ХХІ ст. та її виклики.
2. Внесок Постійної палати міжнародного правосуддя у розвиток міжнародного правосуддя.
3. Особливості міжнародного правосуддя, що відрізняють його від національного судочинства. Чи можливо сформувати систему міжнародних судів?
4. Зміст зобов'язання мирного вирішення міжнародних спорів.
5. Практика України у вирішенні спорів у міжнародних судових органах.
6. Ukrainian lawfare у зв'язку з агресією РФ та збройним конфліктом на території України.
7. Рішення Міжнародного Суду ООН, міжнародних кримінальних трибуналів та Європейського суду з прав людини, пов'язані з концепцією «загального контролю» в контексті опосередкованих (проху) збройних конфліктів.
8. Юридична природа рішень Міжнародного Суду ООН, їх вплив на розвиток міжнародного права.
9. Юрисдикція Міжнародного Суду ООН щодо розгляду спорів. Чи має бути розширено доступ до Суду для інших суб'єктів міжнародного права?
10. Юрисдикція Міжнародного Суду ООН щодо винесення консультативних висновків. Який висновок мав найбільший вплив на розвиток міжнародного права?
11. Особливості судочинства у Міжнародному Суді ООН.
12. Внесок Міжнародного Суду ООН у питання запобігання застосуванню сили і втручання у внутрішні справи держав.
13. Дайте оцінку рішенню Міжнародного Суду ООН у справі про розмежування морських територіальних просторів у Чорному морі (Румунія проти України), рішення від 3 лютого 2009 р.
14. Консультативний висновок Міжнародного Суду ООН у справі щодо Косово: прецедент, що змінив міжнародне право?
15. Рішення Міжнародного Суду ООН у справі Нікарагуа проти США: вплив на розвиток міжнародного права. Основні риси концепції «ефективного контролю» у міжнародному праві.
16. Рішення Міжнародного кримінального трибуналу щодо колишньої Югославії у справі Тадіча: концепція «загального контролю», позиція Міжнародного Суду ООН щодо цієї концепції та обмеженості її використання у сфері міжнародної відповідальності держав.

17. Колізія рішень різних міжнародних судів: виклики для фрагментації міжнародного права та шляхи подолання.
18. Міжнародне гуманітарне право як *lex specialis* при розгляді справ у Міжнародному Суді ООН та Європейському суді з прав людини.
19. Справа України проти Російської Федерації у Міжнародному Суді ООН щодо фінансування тероризму і расової дискримінації: основні аргументи сторін та виклики для України.
20. Міжнародне кримінальне судочинство: від Нюрнбергу до Гааги.
21. Досягнення та виклики у роботі Міжнародного кримінального суду.
22. Міжнародний кримінальний суд: юрисдикція за предметом, за колом осіб, за часом і за територією. Особливості комплементарної юрисдикції МКС.
23. Юрисдикція Міжнародного кримінального суду щодо України: причини відсутності ратифікації. Особливості юрисдикції за ст. 12(3) Статуту МКС.
24. Звіт Прокурора Міжнародного кримінального суду щодо ситуації в Україні: головні висновки і перспективи подальшого руху справи в МКС.
25. Роль потерпілих у Міжнародному кримінальному суді на різних стадіях провадження. Засади компенсації шкоди, завданої міжнародними злочинами.
26. Справи Омара аль-Башіра та Жана-П'єра Бемби у Міжнародному кримінальному суді: провал чи виклик для міжнародного співтовариства?
27. Юрисдикція Міжнародного кримінального суду щодо злочину агресії.
28. Міжнародна *versus* національна кримінальна юрисдикція: переваги і недоліки кожної із систем.
29. Міжнародні гібридні трибунали: особливості правової природи і застосовне право.
30. Перспективи створення гібридних трибуналів в контексті збройного конфлікту в Україні з 2014 р. Перспективи і наслідки розгляду справи МН-17 в окружному суді Гааги.
31. Генезис становлення регіональних систем захисту прав людини. Загальна характеристика та відмінності міжамериканської та європейської систем.
32. Міжамериканський Суд з прав людини: порядок формування, склад, правова регламентація діяльності. Юрисдикція Міжамериканського Суду з прав людини.
33. Європейський суд з прав людини: останні зміни та виклики на сучасному етапі.
34. Справи України проти Російської Федерації у ЄСПЛ. Головні аргументи сторін під час слухань першої справи.
35. Рішення ЄСПЛ щодо захисту права на життя та в умовах збройних конфліктів.
36. Взаємний вплив і комплементарність міжнародного гуманітарного права і права прав людини у рішеннях ЄСПЛ, пов'язаних зі збройними конфліктами.
37. Вплив рішень ЄСПЛ на національний правопорядок держав – учасниць Європейської конвенції з прав людини. Місце рішень ЄСПЛ серед джерел національного права України.
38. Складнощі виконання рішень ЄСПЛ в Україні. Переваги і недоліки Закону України «Про виконання рішень та застосування практики Європейського суду з прав людини» від 23 лютого 2006 р. № 3477-IV.
39. Пілотні рішення ЄСПЛ щодо України.
40. Справа Ілашку та інші проти Молдови і Росії та справа Лоїзиду проти Туреччини: значення в контексті збройного конфлікту в Україні.

41. Правові основи діяльності судової системи Європейського Союзу: Договір про Європейський Союз, Договір про функціонування Європейського Союзу, Статут Суду Європейського Союзу (Протокол № 3 до Договору про функціонування Європейського Союзу).
42. Структура судової системи Європейського Союзу: Суд справедливості, Загальний Суд, спеціалізовані судові палати. Правовий статус суддів і Генеральних адвокатів.
43. Юрисдикція Суду справедливості Європейського Союзу. Правова природа рішень Суду справедливості Європейського Союзу.
44. Міжнародний трибунал з морського права: застосовне право, судоустрій, юрисдикція.
45. Морські справи України проти РФ у Міжнародному трибуналі ООН з морського права та Арбітражному трибуналі, сформованому відповідно до UNCLOS: виклики і перспективи для України.

**Завідувач кафедри
міжнародного права**

Володимир СТЕШЕНКО